

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Høringssvar - NOU 2014: 14 Med lov skal data deles

Under følger Skattedirektoratets kommentarer til NOU 2024: 14 og forslag til ny datadelingslov og dataforvaltningslov.

Skatteetaten innhenter og behandler store mengder data om privatpersoner og virksomheter. Vi forvalter opplysninger innhentet med grunnlag i etatens myndighetsområder, og som forvalter av registre og fellesordninger. I tillegg til at dataene bidrar til forenkling og digitalisering i Skatteetaten, er deling av data et viktig område for oss. Dette er beskrevet i [Skatteetatens strategi - 2022-2025](#):

«Skatteetatens data skal være pålitelige og tilgjengelige, ikke bare for oss, men også for innbyggere, offentlig sektor og private virksomheter. Vi skal opprettholde tillit ved å behandle våre data på en måte som samfunnet oppfatter som trygg og legitim. Vi ivaretar personvern gjennom åpenhet om hvilke data vi har om den enkelte bruker og hva vi bruker dem til.»

Skatteetaten deler opplysninger dersom det foreligger hjemmel for deling som opphever etatens taushetsplikt. Dette er et område det kontinuerlig jobbes for å videreutvikle. Vi er imidlertid i tvil om hovedandelen av de opplysninger som deles av Skatteetaten kan anses som «åpne data».

Etaten har utarbeidet en policy for deling og rutiner som understøtter at det kan deles i så stor utstrekning som regelverket åpner for. Nærmere informasjon følger av Skatteetaten.no og policy for deling: [Bruke data fra Skatteetaten - Skatteetaten](#) og [Policy for deling](#)

Vi gir først noen generelle kommentarer til utredningen og enkelte kapitler, deretter innspill til bestemmelser i de foreslåtte lovene.

Generelle kommentarer

Skattedirektoratet støtter at viderebruk av åpne data reguleres i egen lov, og at bestemmelser som tidligere ble implementert fra PSI-direktivet fjernes fra offentleglova og tas inn i ny datadelingslov. På den måten blir det et tydeligere skille mellom de to formålene, og offentleglova rendyrkes som en lov som gjelder innsyn i offentlige dokumenter.

Vi mener det er viktig å få fram at det er ulike hensyn bak de to lovene slik utvalget peker på i kapittel 8.4. Utvalget skriver at hovedhensynet bak offentleglova er åpenhet og demokrati, mens datadelingsloven og dataforvaltningsloven er markedsinstrumenter. Hensynene bak er derfor ulike, selv om det kan være noen kryssende anvendelsesområder. Dette skillet er ikke tydelig gjennomført videre i utredningen og i forslag til datadelingslov. Vi kommenterer dette under enkeltpunkter, men vil særlig fremheve at ordlyden i datadelingsloven § 1 om formål bidrar til at skillet ikke blir tydelig mellom offentleglova og datadelingsloven.

Det finnes mange former data kan deles på fra offentlig forvaltning. Skatteetaten deler store mengder data med både offentlige og private virksomheter samt til borgere. Delingen følger ulike regelsett. Noe av dette kan muligens anses som åpne data, men vi legger til grunn at der hvor delingen følger av særlov så faller dette utenfor virkeområdet til datadelingsloven slik den er foreslått.

Skatteetaten forvalter den nasjonale *fellesløsningen* Folkeregisteret. Fra Folkeregisteret deles taushetsbelagte og ikke-taushetsbelagte opplysninger med i underkant av 4 000 konsumenter. På andre områder er det i det alt vesentlige snakk om deling av opplysninger underlagt taushetsplikt etter særlovgivning. Vi nevner likevel at opplysninger i skattelistene, jf. skatteforvaltningsloven § 9-7, og opplysninger om eierskap fra Skatteetatens aksjonærregister ikke er taushetsbelagte. På tross av at opplysningene ikke er underlagt taushetsplikt er det begrensninger i etatens adgang til å dele opplysningene med andre. På samme måte er det begrensninger i adgangen til å dele opplysninger fra Folkeregisteret, blant annet fordi folkeregisterloven § 12-1 første ledd litra c legger opp til at bruksvilkår må godkjennes.

Det videre arbeidet med lovforslagene må være tydelig på forholdet mellom deling av data etter datadelingsloven, offentleglova og delingshjemler i andre særlover.

Merknader til kapitler i utredningen

Punkt 14.6.1 Behovet for en nasjonal prioriteringsfunksjon

Det er uklart for oss hvorvidt anbefalingene fra Agenda Kaupang fullt ut er relevante for arbeidet med viderebruk av data. Viderebruk av data er noe annet, slik vi vurderer det, enn grunndata som er omtalt i dette kapittelet.

Folkeregisteret er nevnt som eksempel på grunndata. Det er i teksten ikke presisert at Folkeregisteret ikke faller innunder definisjonen av åpne data som kan tilgjengeliggjøres for viderebruk etter lovforslaget. Selv om opplysninger fra Folkeregisteret deles med mange offentlige og private aktører, så er tilgangen til og delingen av data regulert av folkeregisterloven kapittel 10 med forskrift. Dette gjelder også for ikke-taushetsbelagte opplysninger, jf. folkeregisterloven § 10-1. Data deles kun på visse vilkår, og brudd på vilkår for tilgang til opplysninger er også sanksjonert, jf. folkeregisterloven § 12-2 og folkeregisterforskriften kapittel 12B. I departementets videre arbeid med proposisjon anbefaler vi at eksempelet ikke brukes. Det kan gi et misvisende inntrykk av opplysninger fra Folkeregisteret og forholdet til viderebruk.

Merknader til enkelte bestemmelser i datadelingsloven

Generelt

Forslaget til datadelingslov har utstrakt bruk av «skal» i lovteksten. Det er uheldig med skal-regler når vurderingen av hvorvidt data kan gjøres tilgjengelig som åpne data må bygge på nærmere vurderinger som det enkelte forvaltningsorgan må foreta. «Skal» bør derfor erstattes med «kan» flere steder.

§ 1 Formål

Utvalget går lenger enn åpen datadirektivet i formålsbeskrivelsen ved at den også inkluderer «åpenhet til offentlig sektor». Henvisningen til åpenhet, som er hensynet bak offentleglova, bidrar til klarheter i skillet mellom virkeområdet til offentleglova og foreslått datadelingslov. Formålsbestemmelsen burde hovedsakelig fremheve at hensikten med datadelingsloven er å bidra til viderebruk av åpne data. Selv om dette også kan bidra til åpenhet om offentlig sektors virke, er dette en konsekvens av viderebruk og ikke et eget formål. Som vi har pekt til over så er utredningen ikke klar på skillene mellom vurdering av innsyn etter offentleglova og hvilke data som kan gjøres tilgjengelig for viderebruk. En vid formålsbestemmelse som foreslått bidrar til denne klarheten. Vi foreslår at siste del strykes.

Forslag til tekst:

Loven skal legge til rette for å fremme viderebruk av data fra offentlig virksomhet. Den skal bidra til forskning, innovasjon og utvikling av produkter og tjenester; ~~og~~

~~fremme åpenhet til offentlig sektor gjennom tilgang til informasjon for de enkelte og for samfunnet.~~

§ 3 Hovedregel om bruk av data

Innspill til § 3

Lovforslaget bruker ikke begrepet «åpne data». Dette begrepet bør presiseres i loven for å markere skille til «beskyttede data». Ved å unngå bruken av begrepet åpne data kan det synes som virkeområdet for datadelingsloven utvides sammenlignet med åpne datadirektivet.

Siden loven ikke definerer åpne data, men viser til allment tilgjengelige data og innsyn etter offentleglova er det uklart om lovforslaget omfatter åpne data som kan deles etter denne loven eller om det også omfatter data som deles etter særlover.

Forslag til ny overskrift:

§ 3 Hovedregel om bruk av *åpne* data

Innspill til § 3 første ledd første punktum

Loven gjelder for data fra offentlig virksomhet som kan gjøres allment tilgjengelig. Utvalget legger til grunn at vurderingene av hva som er åpne data følges innsynsbestemmelsene i offentleglova.

Det er en forskjell mellom å gi innsyn i dokumenter som inneholder for eksempel personopplysninger, og å gjøre disse tilgjengelige for viderebruk og fri benyttelse. Det ser ut til at denne forskjellen ikke er tilstrekkelig vurdert i utredningen. Utvalgets vurdering av forholdet til personopplysningsloven og personvernforordningen viser i hovedsak til forholdet mellom offentleglova og personopplysningsloven i kapittel 17.4 og enkelte andre steder. Utvalget problematiserer i liten grad at det kan være andre vurderinger som gjør seg gjeldende ved viderebruk av åpne data, og særlig når data tilgjengeliggjøres. Selv om offentleglova bruker begrepet «enhver» så er ikke dette samme som å gjøre data tilgjengelig uoppfordret i digitale, maskinlesbare formater, jf. lovforslaget § 5. Offentleglovas definisjon av noens personlige forhold fører til at det gis innsyn i dokumenter som inneholder enkelte personopplysninger. Hvis tilsvarende data tilgjengeliggjøres som åpne data spres de i langt større grad enn ved innsyn etter begjæring. Dette reiser spørsmål om for eksempel om selve tilgjengeliggjøring utgjør et uforholdsmessig inngrep i den enkeltes personvern, og om data kan sammenstilles på måter som utgjør personvernkrænkelser. Utvalget nevner dette kort i kapittel 10.3 for skjermingsverdige data, men dette er også en svært aktuell problemstilling hvis data som inneholder personopplysninger skal viderebrukes som åpne data. Vi viser her også til utvalgets uttalelser i kapittel 10.2 om at utvalget ikke har hatt tid og ressurser til å

behandle spørsmålet om avgrensninger i direktivets virkeområde, inkludert krav om gyldig behandlingsgrunnlag for viderebruk av personopplysninger. Utvalget viser her til at departementet bør se nærmere på dette. Skatteetaten støtter dette og understreker viktigheten av at det gjøres grundige vurderinger av forholdet til personvernregelverket slik at det gir forutsigbarhet og rettslig klarhet ved vurderingene av åpne data.

Det må også tas hensyn til at for personer som får sine opplysninger eksponert på denne måten kan være vanskelig å forstå hvorfor slike data kan gis ut og viderebrukes til «ethvert formål». Selv om hvordan dataene brukes videre ligger utenfor ansvarsområdet til den offentlige virksomhet som har utlevert data, vil virksomheten kunne oppfattes som ansvarlig av publikum. Tilliten til forvaltningens som forvalter av data som er innhentet etter pålegg og rapporteringsplikter må ikke svekkes som følge av loven. Dette er hensyn som departementet bør vektlegge i større grad enn det utvalget har gjort i utredningen.

Videre lovarbeid bør derfor mer presist definere hva som menes med «allment tilgjengelig», og vurdere om utvalgets forslag om knytning til offentliggjøring er hensiktsmessig. Hvis ordlyden i § 3 første ledd første punktum videreføres med den betydningen som utvalget legger til grunn, bør det inntas en henvisning til offentliggjøring da sammenhengen mellom lovene ikke er åpenbar.

Innspill til § 3 første ledd annet punktum

Det er uheldig at bestemmelsen bruker begrepet «ethvert formål». Dette gir inntrykk av at det er fri bruk av åpne data, uten restriksjoner. Selv om det følger en begrensning i siste ledd av setningen, er ikke dette tilstrekkelig presist. Ordlyden samlet sett gir et misvisende inntrykk av at alle data vil være tilgjengelig for alle formål. Ordlyden bør modifieres slik at den bedre gir uttrykk for at det er noen begrensninger.

Åpne datadirektivet bruker begrepene kommersielle og ikke-kommersielle formål, slik utvalget viser til blant annet i kapittel 4.3.1. Utvalget bruker også flere steder i utredningen disse to begrepene og ikke «ethvert formål». Selv om dette tilsynelatende vil få samme resultat, mener vi at henvisningen til «ethvert formål» gir inntrykk av at det ikke stilles noen krav til viderebruken.

Primært foreslår vi at lovteksten legges tettere til ordlyden i direktivet, og heller viser til kommersielle og ikke-kommersielle formål. På den måten sikres også bedre harmonisering med tilsvarende regelverk i andre EØS-land. Sekundært, hvis ordlyden beholdes bør det legges til en presisering om at dette gjelder lovlige formål. Det må være klart at ansvaret for at data brukes lovlig må ligge hos den som viderebruker data.

Henvisningen til at bruk kan begrenses av retten til en tredjepart eller annen lovgivning kan være vanskelig å forstå. Vi mener at det minimum må presiseres at personvernlovgivningen kommer til anvendelse når åpne data viderebrukes hvis disse

inneholder personopplysninger. Dette sier også utvalget blant annet i kapittel 4.3.2 og 17.4, men dette er et krav som ikke alle brukere har kunnskap om. Det er en kjent problemstilling for informasjon som utleveres etter innsynsbestemmelser, hvor det enkelte ganger skjer at aktører bruker personopplysninger videre uten rettslig grunnlag. Den utleverende etat har ingen mulighet til å gripe inn i slik ulovlig behandling, og håndhevelsesmyndigheten ligger til Datatilsynet.

Forslag til tekst:

Slike data kan brukes til ~~ethvert~~ *kommersielle eller ikke-kommersielle* formål dersom ikke retten til en tredjepart, *personvernlovgivning* eller annen lovgivning er til hinder for det.

Alternativt, hvis «ethvert formål» beholdes foreslår vi at det legges til «lovlig»:

Slike data kan brukes til *ethvert lovlig* formål dersom ikke retten til en tredjepart, *personvernlovgivning* eller annen lovgivning er til hinder for det.

Utvalget har i sin utredning ikke viet oppmerksomhet til spørsmålet om hvordan man skal håndtere tilfeller der noen bruker åpne data i strid med tredjepartsrettigheter eller annen lovgivning. Lovforslaget inneholder ingen mekanismer for håndheving eller sanksjoner. Vi kan nevne at i henhold til folkeregisterloven kan utlevering av data stanses. Når det gjelder åpne data, vil det imidlertid være vanskelig å håndheve regelverket overfor enkeltaktører når dataene først er gjort tilgjengelige for viderebruk. Det er uklart hvem som skal følge opp og eventuelt ilegge sanksjoner i slike tilfeller. Dette spørsmålet bør vurderes i departementets arbeid med lovforslaget.

Innspill til § 3 tredje ledd

I datadelingsloven § 3 tredje ledd heter det at for deling av beskyttede data for viderebruk, så vil dataforvaltningsforordningen komme til anvendelse. Beskyttede data vil etter forordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav d være data med personopplysninger, som faller utenfor rekkevidden av åpne data-direktivet. I utredningen kapittel 17.4.1 står det at «spørsmål om hvorvidt data som inneholder personopplysninger kan deles etter datadelingsloven fortsatt er et spørsmål som reguleres av offentleglova». Utvalgets presisering fremstår som uklar når § 3 tredje ledd viser til at dataforvaltningsforordningen gjelder for beskyttede data, under dette personopplysninger. Vi etterspør derfor en tydeligere redegjørelse av forholdet mellom datadelingsloven og dataforvaltningsloven for viderebruk av data som inneholder personopplysninger.

Dette understreker også, som vi har pekt til over, at hvilke data som omfattes av datadelingsloven ikke nødvendigvis skal eller bør sammenfalle med hvilken informasjon det gis innsyn i etter offentleglova.

§ 4 Definisjoner

Innspill til § 4 bokstav b

Vi viser til våre kommentarer til utforming av § 3 og foreslår en tilsvarende presisering i definisjonen av viderebruk. Det er en vid definisjon som ikke skiller mellom åpne og beskyttede data. Viderebruk bør omfatte åpne data og ikke data som deles på andre vilkår.

Forslag til tekst:

viderebruk: bruk av *åpne* data fra offentlige virksomheter og forskningsdata til ~~ethvert~~ *kommersielle og ikke-kommersielle formål*. Det er ikke viderebruk når offentlig virksomhet bruker data som de har mottatt fra en annen offentlig virksomhet utelukkende som ledd i sine myndighets- eller forvaltningsoppgaver

Beskyttede data er ikke definert, men det vises i § 3 tredje ledd til dataforvaltningsloven. Det bør enten inntas en definisjon av beskyttede data i § 3 eller en henvisning til definisjonen i dataforvaltningsforordningen artikkel 3 nr. 1.

§ 5 Krav om formater ved tilgjengeliggjøring av data

Innspill til § 5 første ledd

Utvalget presiserer i merknad til § 5 første ledd at bestemmelsen ikke oppstiller et pålegg om aktiv tilgjengeliggjøring av data. Ordlyden i bestemmelsen er egnet til å misforstås da den oppstiller et skal-krav.

Det bør for det første fremgå klart av loven at offentlige virksomheter ikke har plikt til aktiv tilgjengeliggjøring av åpne data. Deretter må det fremgå klart at § 5 kun gjelder hvis virksomheten velger slik tilgjengeliggjøring.

Vi foreslår et nytt første punktum i § 5 første ledd hvor dette presiseres:

Offentlige virksomheter har ikke plikt til å aktivt tilgjengeliggjøre data etter denne loven. Hvis offentlige virksomheter tilgjengeliggjør data, skal data gjøres tilgjengelig med tilhørende metadata i eksisterende format og språkversjoner.

Innspill til § 5 fjerde ledd

Skatteetaten støtter det første alternativet til fjerde ledd, foreslått av utvalgsleder Selman mfl.

Vi støtter begrunnelsen fra disse utvalgsmedlemmene og er enig i at det kan utgjøre en sikkerhetsrisiko dersom prinsippet om «innbygd åpenhet og åpenhet som standardinnstilling» skal refereres direkte i lovteksten. Det argumenteres fra begge sider

av utvalget at det ikke finnes en omforent og presis tolkning av dette prinsippet per i dag. Å forplikte offentlige virksomheter til å følge prinsippet, vil derfor kunne få utilsiktede konsekvenser. Dette aspektet bør ha stor betydning i vurderingen av hvilket alternativ som er mest hensiktsmessig å inkludere i loven, og derfor underbygge valget av første alternativ for § 5 fjerde ledd. Vi anser at en mer åpen og veiledende ordlyd i § 5 fjerde ledd heller ikke vil være til hinder for at det uansett vil utformes mer konkret praksis for hva som ligger i hensynet om at «systemene bør utformes for å legge til rette for at data kan deles», slik at målet med åpne data-direktivet også vil kunne oppnås ved å velge første alternativ.

§ 6 Krav til oversikt over og publisering av data og metadata

Innspill til § 6 annet og tredje ledd

Som det er påpekt i utredningen går lovforslaget her lenger enn åpne data-direktivet. Skatteetaten støtter ikke dette. I § 6 annet ledd foreslås det at en virksomhet skal publisere metadata og dokumentasjon for alle data virksomheten forvalter, og ikke begrenset til data som deles for viderebruk, jf. § 6 første ledd. Utvalget har ikke gjennomført en tilstrekkelig vurdering av administrative og økonomiske konsekvenser, men konkluderer uten nærmere begrunnelse i kapittel 20.3.4 at forslaget ikke vil ha vesentlige budsjettmessige konsekvenser.

Dette er et omfattende arbeid som krever store ressurser. Vår erfaring med forvaltning og deling av data tilsier at det kan føre til større administrative og økonomiske konsekvenser. Skatteetaten jobber kontinuerlig med forvaltning av data som etaten innhenter, bruker og deler. Selv om etaten har god oversikt over egne data så er metadata og lignende ikke klargjort for publisering. Dette vil kreve et større arbeid, og forslag til § 6 annet og tredje ledd vil føre til større forpliktelser for Skatteetaten enn vi har i dag. Vi forstår at det kan være ønsket om å ha oversikt over alle data en offentlig virksomhet besitter, men vi mener at dette krever uforholdsmessig mye arbeid å prioritere dette når disse dataene uansett ikke kan tilgjengeliggjøres som åpne data.

§ 7 Dynamiske data

Bruken av ordet «umiddelbart» bør unngås i § 7 og erstattes med formuleringen «uten ugrunnet opphold» (som også benyttes i § 16). Det kan være flere grunner for at en umiddelbar deling ikke er formålstjenlig, for eksempel hensynet til sikkerhet og datakvalitet.

Forslag til tekst:

Når dynamiske data fra offentlig virksomhet gjøres tilgjengelig, skal det skje ~~umiddelbart~~ *uten ugrunnet opphold* etter at de er samlet inn eller produsert. De skal gjøres tilgjengelige gjennom en løsning som gir tilgang til dataene

fortløpende, og når det er relevant, ved massenedlasting. Dersom kravet til ~~umiddelbart~~ *uten ugrunnet opphold* innebærer en uforholdsmessig innsats, skal dynamiske data gjøres tilgjengelig innen en rimelig tidsramme eller med eventuelle midlertidige tekniske begrensninger

§ 13 Plikt til tilgjengeliggjøring av datasett med høy verdi som angitt av EU

§ 13 første ledd oppstiller plikt for offentlige virksomheter til å tilgjengeliggjøre datasett med høy verdi. Datadelingsdirektivet vedlegg 1 inneholder liste over seks tematiske områder for datasett som har høy verdi som blant annet inkluderer «selskapsregister og eierskapsregister». Dette er en vid ordlyd og det er dermed ikke entydig hvilke datasett som vil være omfattet.

Vi mener derfor at det er behov for en nærmere presisering eller annen veiledning knyttet til hva som menes med «selskapsregister og eierskapsregister». Hvilke tematiske områder som defineres som «datasett med høy verdi» er etter utvalgets forslag forbeholdt datasett som spesifiseres i gjennomføringsrettsakter til direktivet. Vi ser i den forbindelse at det av datadelingsdirektivet vedlegg 1 ikke fremgår noen nærmere angivelse av hva som menes med «selskapsregister og eierskapsregister». Det vil være nyttig at det gis noe nærmere veiledning om hva som menes med «selskapsregister og eierskapsregister» i det videre lovarbeidet.

Skatteetaten forvalter blant annet Aksjonærregisteret, og ut ifra forslaget er vi i tvil om dette interne registeret vil være omfattet av bestemmelsen. Aksjonærregisteret inneholder opplysninger om aksjeeiere i alle norske aksjeselskap og utenlandske aksjeselskap registrert på Oslo Børs. Dette er opplysninger som aksjeselskapene har rapportert inn til Skatteetaten for hvert inntektsår. Dette er ikke et formelt eierregister, men et internt register hvor hovedformålet er å beregne skattepliktige tall som forhåndsutfylles på aksjonærenes skattemeldinger. Skatteetaten gir innsyn i informasjon om aksjeeiere til enhver som ber om dette via en enkel innsynsløsning på etatens nettsider. Det er besluttet at Aksjonærregisteret skal moderniseres, og det pågår et utredningsarbeid om hvordan et eventuelt aksjeeierregister i fremtiden skal bli og hvem som eventuelt skal ha ansvar for det.

§ 14 Nasjonalt prioriteringsråd for deling og viderebruk av data fra offentlig virksomhet

Innspill til § 14 første ledd annet punktum

Slik rådet er foreslått i § 14 skal det være et rådgivende organ. Rådet kan gi anbefalinger, men kan ikke bestemme hvilke data som skal gjøres tilgjengelig. Det følger av lovforslaget at dette ligger til den enkelte offentlige virksomhet å vurdere. Etter vår vurdering blir det derfor feil å bruke «skal» om funksjonene til et rådgivende organ, slik

det er foreslått i siste del av punktet. Dette bør derfor modereres slik at det bedre gjenspeiler rådets funksjon.

Forslag til tekst:

Rådet skal ha en rådgivende funksjon på nasjonalt nivå, og gi tilrådning til nasjonale myndigheter og regjeringen om bestemte data som ~~skal~~ *kan* gjøres aktivt tilgjengelig på like vilkår som etter denne loven.

Innspill til § 14 annet ledd

Skatteetaten støtter forslaget om at rådet har en bred sammensetning med representanter fra flere sektorer. Vi har som etat lang og god erfaring med offentlig-privat samarbeid om deling av data med blant annet systemleverandører, bank- og finanssektoren og byggenæringen.

Innspill til § 14 tredje ledd

Hvorvidt beskyttede data kan gjøre tilgjengelig for viderebruk er en krevende vurdering hvor flere regelverk må tas i betraktning. Det vil være regler om taushetsplikt, personvern og annet som må vurderes sammen med særlover på det enkelte området. Viderebruk av beskyttede data vil også ofte kreve lovendringer.

Vi kan ikke se at et slikt nasjonalt prioriteringsråd hverken vil ha kompetanse eller myndighet til å gjennomføre tilstrekkelige vurderinger for å kunne anbefale viderebruk av beskyttede data. Det følger også av forslag til § 14 fjerde ledd at departementet i forskrift fastsetter nærmere mandat. Hvis rådet skal ha mandat til å foreta anbefalinger i § 14 tredje ledd, bør dette følge av nærmere vurderinger av om rådet skal gis slikt mandat. En lovfesting i § 14 tredje ledd forskutterer mandatet.

Primært anbefaler vi at § 14 tredje ledd strykes.

Sekundært, hvis bestemmelsen beholdes, bør bruken av ordet «skal» strykes. Et råd kan mene eller ønske, men det må være klart at beslutningen tas av organet som forvalter dataene.

Bestemmelsens innretning er derfor noe underlig da siste del med henvisning til dataforvaltningsforordningen nærmest forutsetter at beskyttede data skal deles. Videre er henvisningen til dataforvaltningsordningen overflødig da dette allerede følger av § 3 tredje ledd.

Forslag til § 14 tredje ledd hvis bestemmelsen beholdes:

Dersom rådet anbefaler at beskyttede data ~~skal~~ *bør* prioriteres for viderebruk, kommer vilkårene i dataforvaltningsforordningen kapittel II til anvendelse.

§ 15 Krav om viderebruk

Det følger av merknadene at bestemmelsen kun gjelder fremsetting av krav om viderebruk, og ikke krav om selve dataene. Dette bør presiseres i bestemmelsen.

Forslaget stiller ikke formkrav til fremsetting av krav om viderebruk, og utvalget viser til alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper. Vi vil likevel bemerke at et krav om viderebruk av åpne data og hvilke vurderinger dette vil kreve er en annen enn et krav om innsyn etter offentleglova. En muntlig fremsetting av krav om viderebruk er lite praktisk for en offentlig virksomhet å forholde seg til. Det bør være et minimum av formkrav slik at krav må fremsettes skriftlig. Dette gir bedre sammenheng med § 17 hvor det stilles krav om at avslag skal gis skriftlig fra offentlig virksomhet. Hvis avslag skal gis skriftlig må det foreligge et minimum av skriftlig kontaktinformasjon, og dette ivaretas bedre ved at den inngående henvendelsen er skriftlig.

Forslag til tekst:

Krav om viderebruk ~~kan~~ skal kreves skriftlig ~~eller muntlig~~.

§ 16 Hvilken offentlig virksomhet skal avgjøre kravet om viderebruk mv.

Innspill til § 16 annet punktum

Utvalget viser til praksis etter offentleglova om at krav om viderebruk skal avgjøres uten ugrunnet opphold, og at deres forslag «går langt utover minimumskravene fra EU». Vi mener det ikke er grunn til å gå utover minimumskravene og innføre en skjerpende regel.

Vurderingen av hvorvidt data kan gjøres tilgjengelig for viderebruk kan kreve langt mer tid og ressurser enn innsynskrav etter offentleglova. Det er andre vurderinger som må gjøres rettslig og teknisk. Det må derfor legges til grunn at «uten ugrunnet opphold» dermed kan innebære mer tid, og også åpne for mer enn 20 dager som er direktivets hovedregel. Vi viser her til at direktivet åpner for at fristen kan forlenges, jf. artikkel 4 nr. 2: «Denne frist kan forlænges med yderligere 20 arbejdsdage, når der er tale om omfattende eller komplekse anmodninger». Vi foreslår at bestemmelsen utformes i tråd med direktivets artikkel 4 nr. 2.

Forslag til tekst:

Kravet skal normalt avgjøres ~~uten ugrunnet opphold~~ innen 20 virkedager. Fristen kan forlenges med 20 virkedager ved omfattende eller komplekse krav.

Lov om dataforvaltning

Dataforvaltningsforordningen innebærer ingen plikt for offentlige organer til å åpne for viderebruk av beskyttede data, og forordningen fritar heller ikke offentlige organer fra krav om konfidensialitet eller taushetsplikt. Forordningen kapittel II gjelder tilrettelegging for videre bruk av visse kategorier data fra offentlige organer, som i utgangspunktet er unntatt fra offentlighet (beskyttede data). Vi mener at det ut fra forordningen og utvalgets forslag, ikke entydig kommer frem hvordan kravene til tilrettelegging for viderebruk av beskyttede data vil treffe offentlige virksomheter som velger å tilgjengeliggjøre beskyttede data for viderebruk. En nærmere veiledning om dette vil vært en fordel.

Utvalget går blant annet ikke inn på hvorvidt delingsmekanismene i dataforvaltningsforordningen kapittel II gjelder i stedet for allerede etablerte modeller for deling av data. For eksempel har Skatteetaten en storskala delingstjeneste for Folkeregisteret hvor personopplysninger deles automatisk via API med konsumenter som har fått tilgang til delingstjenestene etter en søknadsrunde. Det er for det første ikke klart for oss om dette er opplysninger som faller innenfor definisjonen av «beskyttede data» i dataforvaltningsforordningen, og for det andre om forordningen kapittel II vil pålegge en annen form for deling enn den som allerede er etablert.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelse i saken.

Med hilsen

Hanne Kjørholt
seksjonssjef
Skattedirektoratet

Mona Naomi Lintvedt

Kopi til:
Finansdepartementet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.